

Weinig vrouwen aan de top

Nog weinig vrouwelijke hoogleraren, lectoren en bestuurders in het groen onderwijs. Een oorzaak is wellicht een relatief hardnekkige man-vrouw stereotypering in dat onderwijsveld. Bij de opleidingen is die er zeker.

Topposities (v) in groen onderwijs

Het aantal vrouwelijke topposities in het groen onderwijs is klein. Nog kleiner dan het percentage vrouwen in het kabinet Rutte II. Gelukkig is er Annemarie Moons, die per 1 oktober voorzitter is van het College van Bestuur Wellantcollege. En dan nog landbouwkundige Louise Fresco, als we haar mogen meetellen. Zij staat dit jaar vierde op de Opzijlijst van machtige vrouwen in onderwijs en wetenschap.

Meisjes kiezen voor bloem, diervverzorging en paardenhouderij, jongens voor veehouderij, loonwerk en agrotechnologie. De seksepatronen in de klassen van het groen onderwijs zijn bekend. Een meisje met een motorzaag is bijzonder.

Op bestuursniveau mag het glazen plafond dan gebarsten zijn; de stereotyperingen blijven vrouwen vaak achtervolgen. Daadkracht en assertiviteit worden – in tegenstelling tot bij de mannen onder de managers en bestuurders – niet altijd als positieve leiderschapskwaliteiten gezien. De vrouwelijke bestuurders in het groen mbo zijn nog ver in de minderheid. In het bestuur van de AOC Raad – bestaand uit bestuursvoorzitters van de instellingen – zijn met de komst van Annemarie Moons van Wellantcollege vier van de zestien leden vrouw. In Wageningen ligt het aandeel vrouwelijke hoogleraren met 9 procent ver onder het gemiddelde van de Nederlandse universiteiten, dat 20 procent is. En van de 32 lectoren in het groene hbo zijn er vier vrouw.

Stereotypes

Traditionele rollenpatronen sluipen er al vanaf jonge leeftijd in. Handelen en verwachtingen van ouders en omgeving versterken ‘typisch’ jongens- en meisjesgedrag. In de media lijkt onderzoek dat karakterverschillen tussen man en vrouw bevestigt veel aandacht te krijgen. Psychologe Cordelia Fine stelt dat wetenschap een product is van de cultuur, in het boek ‘Waarom we allemaal van mars komen’ (*Delusions of gender*, 2010). Daardoor bestendigt die wetenschap bestaande maatschappijvisies. Maar het is opmerkelijk, schrijft ze, ‘hoe gelijk beide geslachten worden wanneer gender naar de achtergrond verdwijnt. Liefde, tederheid, koestering; competentie, ambitie, geldingsdrang. Dat zijn allemaal menselijke kwaliteiten.’

Meisjes doen het beter in het onderwijs, zo blijkt steeds. Ze zijn ijveriger. Maar ook hier kan groepsdruk en stereotypering een rol spelen. Als jongen ben je niet cool als je je uitslooft. De hang naar groepsgevoel kan mede verklaren

waarom kinderen zo sterk aan dat jongens- of meisjesgedrag hechten.

Af en toe komen m/v-gerelateerde discussies op. Bijvoorbeeld over de feminisering van het onderwijs: er zouden meer mannelijke rolmodellen voor de klas moeten. Of over gescheiden klassen, om tegemoet te komen aan de verschillende leerstijl van jongens en meisjes.

Fine noemt het neuroseksisme. Want dat jongens en meisjes verschillend presteren heeft niet zozeer te maken met verschillen in hersenen, maar met stereotypering van het geslacht en de conditionering die deze inhoudt. Een jongen wordt dan niet erg gestimuleerd zijn zorgzame kant te ontwikkelen, en zal later gemakkelijker menen dat hij niet zorgzaam is. En bij een meisje wordt verondersteld dat ze tali-ger is en minder wiskundig. Uit onderzoek dat Fine aanhaalt, blijkt dat als je op een vragenlijst eerst moet invullen of je man of vrouw bent, je geneigd bent om de vervolgvragen in te vullen volgens de geijkte verwachting.

Verder

Rolmodellen kunnen laten zien dat het kan. Een meisje dat voor loonwerk kiest, een jongen voor verzorging, een vrouwelijke bestuurder of directeur, een vrouwelijke minister op Defensie.

Jammer dat het Kabinet niet helemaal een evenwichtige man-vrouwverdeling in de ministersploeg heeft, maar ze zijn al veel verder dan het groen onderwijs. (tvdb)

Jongens worden vaak niet gestimuleerd hun zorgzame kant te ontwikkelen

FOTO STUDIO ANDRE RUIGROK